אדולף אייכמן

כתב יד והערות מן הכלא בישראל

(נכתבו בקיץ 1961, בהמתנה לפסק הדין)

חמש מעטפות גדולות עם ניירות בכתב יד בגרמנית:

1–3 מכילות שלושה חלקים של חיבור אשר היה מוכן לדפוס (A), לחלקים I ו-II מצורפות רשימות של מקורות; כמעט כל עמוד חתום בשוליים הפנימיים; כל חלק חתום ומתוארך (נשלם בספטמבר 1961).

4–5 מכילות הערות וטיוטות ראשוניות (B).

(A) **כתב יד מוכן לדפוס**

כתב היד אינו יומן, הכתיבה אינה פרטית-אישית באופיה; אין הבעה ספונטאנית של רגשות, כמעט כל פסקה קשורה בפרטים שהוצגו במהלך המשפט. החיבור מכוון בראש וראשונה לבית המשפט הישראלי, ולאחר מכן לפרסום.

הטקסט מאורגן היטב; התיאור של חלקים I ו-II מלווה לכל ארכו בהפניה למקורות, לאמור מסמכים שנתקבלו על ידי בית המשפט מצד התביעה ו/או ההגנה.

חלק I מציג תמונה אישית: דין וחשבון ענייני המתובל בתיאורים אידיליים של ערים ונופים, וכן באפיזודות אישיות מפורטות המתוארות בחיוניות. המחבר מתאר את אישיותו שלו בהשתמשו בסטריאוטיפים: אהבת הטבע, פשטות, קשר חם למשפחה; כפוף לחלוטין למרות ולמשמעת, נטול שאפתנות אישית; בעל אינטלקט מוגבל, אדם מעשי, שבנה את עצמו במו ידיו.

הוא חוזר מדגיש כי לא היה מעולם אנטישמי ולא שונא זרים. הוא מבטא אמונה במניפולציות נגד גרמניה מצד מנהיגות יהודית בינלאומית, אשר הוא מוצא כדבר מובן, בתור תגובה לקשיים שסבלו היהודים תחת הגרמנים (I 6).

יש סימנים להיסוסים והתפתלויות רבות, שיש למצוא בעיקר בחלק II 14, במקום שהוא מתכוון לצטט את הערות הסיכום שלו בבית המשפט; קטע זה קיים בכמה גִרסאות, אשר בחלקן קרועות ו/או מטושטשות עד היותן בלתי קריאות.

ככל הנראה החיבור של חלק III העמיד בפניו יותר קשיים מן החלקים הקודמים, מאחר שחלק III אני מבוסס על עובדות ומסמכים, אלא עוסק בהרהורים יותר מופשטים.

חלק I (מעטפה מס׳ 1) – 220 עמוד, מחולקים לעשרים פרקים.

דין וחשבון ביוגרפי, מסודר לפי סדר כרונולוגי, מן הילדות עד לשנת 1944; לצד תיאור של גירושים והשמדת יהודים מגרמניה ומשטח הגנרלגוברנמנט (הממשל הכללי).

למן פרק 15 ואילך לא נמשך הסדר הכרונולוגי; המחבר מנסה להזים פריטים שונים של עדויות נגדו.

תיאור מפורט:

9 הערות טכניות הנוגעות לפרסום הדברים.

פרק 1 (1–3) ילדות/נעורים, התבגרות בלינץ שעל הדונאו.

פרק 2 (4–13) התנדב ל-SS באפריל 1932; קובל על קשיי האימונים הצבאיים, (אין אִזכור של שהותו בדכאו); סתיו 1934 בברלין, מטה משטרת הביטחון של המדינה(Sicherheitshauptamt).

פרק 3 (14–29) אבדן האם בגיל צעיר, אם חורגת בעלת קרובים יהודים (21); מספר על קשרים פרטיים הם יהודים, עם לא-גרמנים ועם מתנגדים (22–26), ומפגין חוסר שנאה אישית או דעות קדומות.

פרק 4 (29–34) מועסק במוזיאון של הבונים החופשיים בברלין, מזכיר היכרויות מוקדמות עם בונים-חופשיים בלינץ;

פרק 5 (34–36) טוען כי לא הושפע מן האידיאולוגיה הנאציונל-סוציאליסטית וגם לא מן האנטישמיות;

פרק 6 (36–40) מאז 1939 משמש רפרנט (פקיד יועץ ומטפל) במחלקה לעניינים יהודיים, אוסף חומר מכין דו״חות, התמחה בקשרים עם היהדות האורתודוכסית;
ניסה ללמוד עברית כדי לאסוף מידע מפרסומים יהודיים;

פרק 7 (40–46) נטל חלק בכנס המפלגה הנאצית (NS-Parteitag) בנירנברג 1937, וניסה לגייס מודיעים מבין משתתפי חוץ-לארץ;

פרק 8 (46–57) נסיעה לארץ-ישראל ולמצרים, חורף 1937/38;

פרק 9 (57–75) מועבר לווינה, באביב 1938; עודד הגירת יהודים, משתף פעולה עם עסקנים יהודים בווינה, במיוחד עם ד״ר לוונהרץ (73–74);

פרק 10 (76–h77) מביע אמונתו בקשר פיננסי בינלאומי נגד גרמניה;

פרק 11 (77–89) קיץ 1939 בפראג, מקום עודד הגירת יהודים ;
המחבר מטיל את האחריות לטרזיינשטט על הימלר והיידריך ;
(ביקורים של נציגי הצלב האדום ב1943-, 1944 – עמ' 88) ;

פרק 12 (90–100) פרוץ מלחמת העולם השנייה ; מועבר חזרה לברלין ;

פרק 13 (101–115) מביע חרטה על שהופרד מעם משפחתו ; אישה ושלושה בנים (1940–1952) ; גירושים ; תוכנית מדגסקר ;

פרק 14 (116–140) השמדת יהודים ; ביקורים ראשונים באתרים : לובלין, סתיו 1941, עדיין לא בפעולה ; קולם ליד פוזן, ינואר 1942, היה עד להמתת יהודים בגזי פליטה (126–128) ; מינסק, ינואר 1942, היה עד להוצאות להורג בירייה של יהודים (136–137). מתאר עצמו כמתוח ונדהם, צורך כמויות גדולות של אלכוהול להרגעת העצבים ;

פרק 15 (141–189) גירושים שנפסקו כדי שלא להפריע להכנות למלחמה נגד רוסיה, וחודשו בסתיו 1941 ; אייכמן מאזכר שילוח ראשון של 20,000 יהודים לליצמנשטט (מקום בו אין אמורים לחסלם) ; מכחיש את "רשימות-וצל" המייחסות לו את הרעיון להשמיד יהודים על ידי גז (147–149) ; ערך את הפרוטוקול של ועידת-ואנזה, 20 בינואר 1942 (150–153) ; ביקור ראשון באושוויץ כדי לידע את הממונים עליו באביב 1942 ; אייכמן מכחיש עדות החולקת על זו שלו, מטעם רודולף הס (163–165) ;

פרק 16 (190–195) המונח "טיפול מיוחד" (Sonderbehandlung) אין משמעו בהכרח המתה (רק בקשר עם יהודים) ;

פרק 17 (196–201) ילדי לידיצה ;
הרהורים פילוסופיים : נשים עדיפות על גברים ;

פרק 18 (202–204) גוזר אנלוגיה בינו לבין סוקרטס בצטטו שיר מימי בית הספר שלו ;
המכנה המשותף : חוסר אונים מול סמכות המדינה (משאיר אופציה להשמיט פרק זה) ;

פרק 19 (204–216) האשמות והכחשות ; טוען שלא ניתן לו להסתלק מעבודתו, בקשותיו לקבל העברה למשרד אחר נדחו ;

פרק 20 (217–220) הרהורים.

ארבעה דפי מקורות (62 פריטים)

חלק II (<u>מעטפה מס' 2</u>) – 193 עמודים, מחולקים ל15- פרקים.

תיאור גירושה והשמדתה של יהדות אירופה (מחוץ לגבולות גרמניה המורחבת) על פי סדר גיאוגרפי (בהתאם להליכי המשפט). כמעט כל פרק מכיל הסברים עד מה קטנה ומוגבלת היתה סמכותו, כך שבקושי ניתן להטיל את האחריות על כתפיו.

הפרק החשוב הוא מס' 13 (113–173) העוסק בהונגריה, שם פעל מאביב 1944 עד לנסיגת הגרמנים בדצמבר 1944 ; הפרק מלא טענות בדבר חפותו שלו.

פרקים 13 ו14- הם המשך כרונולוגי של חלק I ומוביל עד להווה (קיץ 1961).

תיאור מפורט:

פרק 1 מטרתו: תיאור 'אובייקטיבי' במגמה להכחיש את אשמתו

פרק 2 (1–39) צרפת

פרק 3 (40–48) הולנד

פרק 4 (49–53) בלגיה

פרק 5 (54–59) איטליה

פרק 6 (60) נורבגיה

פרק 7 (61–65) דנמרק

פרק 8 (66–76) סלובקיה

פרק 9 (77–81) יוון

פרק 10 (82–97) א. סלובניה (82) ב. סרביה (83) ג. קרואטיה (95)

פרק 11 (98–108) רומניה

פרק 12 (109–112) בולגריה

פרק 13 (113–173) הונגריה

פרק 14 (174–188) הנסיגה מבודפשט לברלין 24.12.1944—1.1.1945; נשלח לטירול על ידי הימלר, טרנספר של יהודים בעלי זכויות יתר כבני ערובה; חווה ההפצצה אווירית בבריקסלג (Brixlegg), אמצע אפריל 1945; השיבה לברלין בלתי אפשרית; הוא בדרכו (באופן פרטי) צפונה, נופל בשבי האמריקני (178); נמלט בינואר 1946 לצפון גרמניה, וב1950- לארגנטינה;

מתייחס להאשמות (180); הצהרה בקשר להרגשות אשמה (183);

הערות סיכום, 6 ביולי 1961;

פרק 15 (189–193) הרהורים פסוידו-פילוסופיים: הרבה דפים מחוקים (בקווים צולבים), קרועים, טיוטות בשלבים שונים (כמה נמצאות במעטפה מס' 4).

רשימת מקורות מצורפת (בתיק נפרד, בגודל A5: 175 פריטים).

חלק III (<u>מעטפה מס' 3</u>) – 72 דף עם השמטות ותוספות, מחולקות ל14- פרקים.

טיוטות מספר, בגרסאות שונות (כמה במעטפה מס' 4), בעיקר הערות 'פילוסופיות' בעלות אופי כללי, בגוף שלישי, המצביעות רק באופן עקיף שהוא מדבר על אודות עצמו.

מציג את הפילוסופיה של חייו, המאופיינת כבלתי מקצועית, 'תוצרת-בית': מתאר כיצד עבד 'אלים שהכזיבו', מתוך מגמה להזהיר את הדור הצעיר – אין מסר ברור העולה מן הדברים.

מסרב להכיר בכל אחריות אישית ו/או באשמה. מביע ציפייה עמומה להמשיך אחרי מותו בחיים אחרים (עלי אדמות – ככל הנראה אמונה בגלגול נשמות מסוג כלשהו).

(B) טיוטות

<u>מעטפה מס' 4</u> (174 עמודים – כמצוין על גבה)

מכילה טיוטות ומתווים לחלקים III, II ו-I; מרביתם ממוספרים, וניתן לייחסם לקטעים המתאימים להם בגרסה הסופית.
הניסוח דומה לגרסה הסופית, השינויים ברובם מבניים, ועניינים סדר הקטעים, תוספות – חומר שהיה כוונה להשמיד;
תוכן מעטפה מס' 4 היה אמור להגיע לד"ר סרבציוס עד דצמבר 1961.

<u>מעטפה מס' 5</u> (446 עמודים – כמצוין על גבה)

טיוטות מקיפות לקראת הצהרתו הסופית בבית המשפט, גרסאות רבות ושונות (חלקן בלוויית שרטוטים).

נקודת המוצא: מאבק על דעת הקהל העוינת לו (עדים במשפט נירנברג ובמשפטים אחרים האשימו אותו על מנת לנקות את עצמם); מכאן, כנראה, מקור הרעיון והתכנית לחיבור מקיף.

משאלה אחרונה (על גבי שני דפים מחוקים בקווים צולבים): חלוקת אפרו בין אנשים מספר (לא יצאה אל הפועל).